ΣΥΡΙΖΑ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εσωτερικών

Υγείας

Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: Ασωπός: Δεκαεννέα χρόνια μετά την αποκάλυψη της ρύπανσης, ποια έργα απορρύπανσης υλοποιήθηκαν, πού διατέθηκαν οι πόροι και πώς προστατεύεται η δημόσια υγεία;

Δεκαεννέα χρόνια μετά την ανάδειξη της ρύπανσης με εξασθενές χρώμιο, ο Ασωπός παραμένει δοκιμασία περιβαλλοντικής προστασίας και δημόσιας λογοδοσίας. Η επιβάρυνση της λεκάνης Οινοφύτων–Σχηματαρίου και της ευρύτερης περιοχής έως τον Ωρωπό και το Χαλκούτσι αφορά επιφανειακά και υπόγεια ύδατα, κατοίκους, παραγωγικές δραστηριότητες και τον Ευβοϊκό Κόλπο. Το ζητούμενο δεν είναι άλλες εξαγγελίες, αλλά μετρήσιμη αποκατάσταση και τεκμηριωμένη προστασία της υγείας.

Η διαπίστωση της ρύπανσης το 2007 και οι παρεμβάσεις που ακολούθησαν οδήγησαν σε διαδοχικούς σχεδιασμούς. Κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ προωθήθηκε, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) Ασωπού, σχεδιαζόμενου ύψους περίπου 251 εκατ. ευρώ, της οποίας η έγκριση ανακοινώθηκε τον Ιανουάριο του 2019. Παράλληλα, η Περιφέρεια Αττικής επί διοίκησης Ρένας Δούρου ενέκρινε το 2017 συνεργασία με το ΕΚΠΑ, προϋπολογισμού 332.444 ευρώ, για την επιστημονική διερεύνηση της ποιότητας των υδάτων. Χρειάζεται πλέον απολογισμός όχι μόνο των δεσμεύσεων, αλλά των συμβάσεων, των δαπανών, των παραδοτέων και του πραγματικού περιβαλλοντικού αποτελέσματος.

Η σημασία του σχεδιασμού αυτού δεν εξαντλείται στο ύψος των εξαγγελθέντων πόρων. Χρειάζεται να διακριθούν οι πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν πραγματικά από εκείνες που παρέμειναν σε επίπεδο προγραμματισμού, καθώς και οι υποδομές οργάνωσης της βιομηχανικής δραστηριότητας από τα έργα αποκατάστασης των ήδη ρυπασμένων υδάτων και εδαφών. Εξίσου αναγκαία είναι η δημοσιοποίηση των επιστημονικών παραδοτέων και η αποσαφήνιση του τρόπου με τον οποίο αξιοποιήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές.

Στις 14 Απριλίου 2026, σύμφωνα με το σχετικό δελτίο Τύπου του Πανελλήνιου Κέντρου Οικολογικών Ερευνών (ΠΑΚΟΕ) της 20ής Απριλίου, πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες και μετρήσεις στην ευρύτερη περιοχή Οινοφύτων, Σχηματαρίου, Ωρωπού και Χαλκουτσίου. Το ΠΑΚΟΕ περιέγραψε μικτή εικόνα για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης και ευρήματα περιβαλλοντικής επιβάρυνσης σε επιφανειακά ύδατα και στην ατμόσφαιρα. Πρόκειται για ευρήματα του φορέα που χρειάζονται αξιολόγηση και, όπου ενδείκνυται, ανεξάρτητη επαλήθευση από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες· δεν πρέπει να παρουσιάζονται ως ήδη επιβεβαιωμένες κρατικές μετρήσεις.

Ειδικότερα, πρέπει να γνωστοποιηθεί αν οι αρμόδιες αρχές παρέλαβαν τα πλήρη πρωτογενή δεδομένα του ΠΑΚΟΕ, ποιες θέσεις δειγματοληψίας και ποιες παραμέτρους έλεγξαν, αν πραγματοποίησαν αντιπαραβολή με επίσημες χρονοσειρές και αν έδωσαν δημόσια τεκμηριωμένη απάντηση. Η συστηματική παρακολούθηση οφείλει να καλύπτει επιφανειακά και υπόγεια ύδατα, σημεία υδροληψίας και πιθανές διαδρομές μεταφοράς ρύπων προς την παράκτια ζώνη. Παράλληλα, απαιτείται σαφής εικόνα για την τύχη του Παρατηρητηρίου που είχε παρουσιαστεί το 2016 και για την υλοποίηση του νεότερου έργου Παρατηρητηρίου Υγείας–Περιβάλλοντος.

Οι δειγματοληψίες που ανακοίνωσε το ΠΑΚΟΕ τον Απρίλιο του 2026 καθιστούν αναγκαία την αξιολόγηση των ευρημάτων από τις αρμόδιες αρχές και τη διενέργεια επαληθευτικών, συγκρίσιμων μετρήσεων. Αντίστοιχα, απαιτείται σαφής εικόνα για την τύχη του Παρατηρητηρίου Υγείας και Περιβάλλοντος που είχε παρουσιαστεί το 2016 και για το νεότερο χρηματοδοτούμενο έργο παρακολούθησης. Η περιβαλλοντική επιβάρυνση δεν επιτρέπει αυθαίρετες αιτιώδεις συσχετίσεις με νοσήματα, επιβάλλει όμως επιστημονική επιδημιολογική διερεύνηση και πρόληψη.

Συμπληρωματικά, το ΠΑΚΟΕ, με το δελτίο Τύπου 1171 της 13ης Οκτωβρίου 2026, αναφέρει εργαστηριακό εύρημα που περιγράφει ως «ανίχνευση χολέρας» σε νερά του Ασωπού. Επειδή η ανίχνευση βακτηρίου ή σχετικού δείκτη δεν τεκμηριώνει από μόνη της παρουσία τοξινογόνου στελέχους ούτε περιστατικά χολέρας στον πληθυσμό, απαιτούνται η δημοσιοποίηση της πλήρους εργαστηριακής μεθοδολογίας, η ταυτοποίηση του ευρήματος και ανεξάρτητες επαληθευτικές αναλύσεις από τις αρμόδιες αρχές.

Επειδή η προστασία της δημόσιας υγείας προϋποθέτει τη δημοσιοποίηση αξιόπιστων μετρήσεων του πόσιμου νερού, την αξιολόγηση πιθανών οδών έκθεσης και τη συστηματική επιδημιολογική και προληπτική παρακολούθηση, χωρίς να προεξοφλούνται επιστημονικά μη τεκμηριωμένες συσχετίσεις μεταξύ ρύπανσης και συγκεκριμένων νοσημάτων,

Επειδή οι εργασίες καθαρισμού της κοίτης και αντιπλημμυρικής προστασίας, όπως αυτές που ανακοινώθηκαν το 2025 με προϋπολογισμό 400.000 ευρώ, δεν συνιστούν χημική απορρύπανση ούτε μπορούν να υποκαταστήσουν την ουσιαστική περιβαλλοντική αποκατάσταση του Ασωπού,

Επειδή το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία επηρεάζει τον μελλοντικό σχεδιασμό στην περιοχή Οινοφύτων – Σχηματαρίου, η οργάνωση ή ενδεχόμενη ανάπτυξη βιομηχανικών δραστηριοτήτων οφείλει να συνδέεται με την προστασία του υδροφορέα, την αξιολόγηση της σωρευτικής επιβάρυνσης και την πραγματική απορρύπανση,

Επειδή στην ευρύτερη περιοχή υφίστανται ή σχεδιάζονται και δραστηριότητες διαχείρισης βιομηχανικών αποβλήτων, οι πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις τους πρέπει να συνεκτιμώνται με τις

ήδη καταγεγραμμένες περιβαλλοντικές πιέσεις, χωρίς η αναφορά αυτή να υποκαθιστά τον ειδικό έλεγχο των επιμέρους εγκαταστάσεων,

Επειδή η λεκάνη του Ασωπού εκτείνεται σε περισσότερες διοικητικές ενότητες και οι χρηματοδοτήσεις, οι εγκρίσεις και οι εξαγγελίες δεν αποδεικνύουν από μόνες τους περιβαλλοντική αποκατάσταση, απαιτείται ενιαίος, διαφανής και ελέγξιμος απολογισμός των έργων και των αποτελεσμάτων τους,

Επειδή επί σχεδόν δύο δεκαετίες οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής του Ασωπού ζουν με τη διαρκή ανησυχία για την ποιότητα του νερού, την ασφάλεια των αγροτικών προϊόντων, την υγεία των οικογενειών τους και το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά τους, ενώ η Πολιτεία οφείλει επιτέλους να αντικαταστήσει την αβεβαιότητα με αξιόπιστα επιστημονικά δεδομένα, ουσιαστική απορρύπανση και συγκεκριμένες εγγυήσεις προστασίας της δημόσιας υγείας.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. **Ποια έργα πραγματικής απορρύπανσης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, ιζημάτων και εδαφών έχουν ολοκληρωθεί από το 2007; Ποια μετρήσιμη βελτίωση τεκμηριώνεται και με ποια επίσημα δεδομένα;**

2. Ποια είναι η πορεία κάθε πράξης της ΟΧΕ Ασωπού των περίπου 251 εκατ. ευρώ; Ποια ποσά αφορούσαν εξασφαλισμένους δημόσιους πόρους ή ιδιωτική συμμετοχή και πόσα έχουν ενταχθεί, συμβασιοποιηθεί, εκταμιευθεί και δαπανηθεί;

3. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης Οινοφύτων και ιδίως η Μονάδα Καθαρισμού Υγρών Αποβλήτων; Πότε προβλέπεται η λειτουργία της και ποιοι έλεγχοι θα πιστοποιούν την αποτελεσματικότητά της;

4. Ποια είναι η πρόοδος των έργων καθαρισμού υδατορεμάτων ύψους 400.000 ευρώ και πώς διαχωρίζονται από τις παρεμβάσεις χημικής απορρύπανσης;

5. Ποια είναι η τελευταία επίσημη χημική και οικολογική αξιολόγηση των υδάτων και ποιες οι διαχρονικές μετρήσεις για εξασθενές και ολικό χρώμιο, βαρέα μέταλλα και άλλους κρίσιμους ρύπους; Έχουν παραληφθεί και αξιολογηθεί από τις δημόσιες αρχές οι πλήρεις εκθέσεις και τα πρωτογενή στοιχεία των δειγματοληψιών του ΠΑΚΟΕ του 2025 και του Απριλίου 2026; Πραγματοποιήθηκαν επαληθευτικές μετρήσεις στις ίδιες ή συγκρίσιμες θέσεις και δημοσιοποιήθηκαν τα αποτελέσματά τους;

6. Πόσοι περιβαλλοντικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν από το 2020, ποιες παραβάσεις και κυρώσεις προέκυψαν και πώς παρακολουθείται η συμμόρφωση των δραστηριοτήτων;

7. Ολοκληρώθηκε η συνεργασία Περιφέρειας Αττικής–ΕΚΠΑ του 2017; Ποια παραδοτέα παρήχθησαν και ποιες εισηγήσεις εφαρμόστηκαν;

8. Ποια είναι η κατάσταση λειτουργίας του Παρατηρητηρίου που είχε παρουσιαστεί το 2016 και ποια η πρόοδος του νεότερου έργου Παρατηρητηρίου Υγείας–Περιβάλλοντος; Ποια δεδομένα, εκθέσεις, δημόσιες αναρτήσεις και προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων έχει παράγει κάθε μηχανισμός από την έναρξή του, με ποιες ημερομηνίες και ποιες ενέργειες ακολούθησαν;

9. Ποιες υπερβάσεις ή άλλες αποκλίσεις διαπιστώθηκαν στην ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στους Δήμους Τανάγρας και Ωρωπού κατά την τελευταία πενταετία και ποια μέτρα λήφθηκαν;

10. Ποιο ήταν το ακριβές αντικείμενο και ποια τα ευρήματα της επιδημιολογικής μελέτης του 2017 στην περιοχή; Ποια μέτρα λήφθηκαν κατόπιν αυτής, ποια μετρήσιμα αποτελέσματα προέκυψαν και πώς ενημερώθηκαν οι κάτοικοι Οινοφύτων, Τανάγρας και Σχηματαρίου; Ποιες περαιτέρω δράσεις προληπτικής παρακολούθησης προγραμματίζονται;

11. Ποιος είναι ο διαπεριφερειακός και διυπουργικός μηχανισμός συντονισμού, με ποια δημόσια λογοδοσία, προϋπολογισμό και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης;

12. Πώς διασφαλίζεται, κατά την εφαρμογή του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία στην περιοχή Οινοφύτων–Σχηματαρίου, ότι η οργανωμένη χωροθέτηση δεν θα υποκαταστήσει την απορρύπανση και ότι θα λαμβάνονται υπόψη η σωρευτική επιβάρυνση και οι αναγκαίες υποδομές;

13. Διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές επικαιροποιημένο μητρώο βιομηχανικών εγκαταστάσεων και καταγεγραμμένων πηγών ρύπανσης της λεκάνης του Ασωπού; Ποιες μετρήσεις εκπομπών και απορρίψεων τηρούνται ανά εγκατάσταση, εξάμηνο και έτος από το 2015, ποια διορθωτικά μέτρα επιβλήθηκαν, ποια αποτελέσματα διαπιστώθηκαν και ποιες σχετικές πράξεις έχουν αναρτηθεί στη «Διαύγεια»;

14. Έλαβαν οι αρμόδιες υπηρεσίες το πλήρες δελτίο Τύπου 1171/13.10.2026 του ΠΑΚΟΕ και τα πρωτογενή εργαστηριακά δεδομένα για το αναφερόμενο εύρημα σε νερά του Ασωπού; Ποιο ακριβώς μικροβιολογικό εύρημα διαπιστώθηκε, με ποια μέθοδο, ελέγχθηκε η τοξινογόνος ιδιότητά του, έγιναν επαναληπτικές δειγματοληψίες και ποια εκτίμηση κινδύνου ή μέτρα ενημέρωσης κρίθηκαν αναγκαία;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Αιτούμεθα να κατατεθούν, κατά το μέρος που τηρούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, σε ηλεκτρονική μορφή και με τυχόν νόμιμες αποκρύψεις προσωπικών δεδομένων:

1. **Ο κατάλογος πράξεων της ΟΧΕ Ασωπού, οι αποφάσεις ένταξης και τροποποίησης, οι προϋπολογισμοί, οι συμβάσεις, οι πιστοποιημένες δαπάνες και οι διαθέσιμες εκθέσεις προόδου ανά έργο.**

2. Οι ισχύουσες εγκρίσεις και περιβαλλοντικοί όροι του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης και της Μονάδας Καθαρισμού Υγρών Αποβλήτων, μαζί με τις υφιστάμενες συμβάσεις και εκθέσεις προόδου.

3. Οι διαθέσιμες εκθέσεις παρακολούθησης της ποιότητας επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και πόσιμου νερού της τελευταίας πενταετίας, καθώς και η υπηρεσιακή αλληλογραφία, τα πορίσματα αξιολόγησης και οι εκθέσεις επαληθευτικών ελέγχων για τα ευρήματα του ΠΑΚΟΕ, εφόσον υφίστανται.

4. **Οι συγκεντρωτικοί πίνακες περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων από το 2020, οι σχετικές εκθέσεις διαπίστωσης παραβάσεων και οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων, στον βαθμό που είναι κοινοποιήσιμες.**

5. Η προγραμματική σύμβαση Περιφέρειας Αττικής–ΕΚΠΑ του 2017 και τα υφιστάμενα τελικά παραδοτέα της, καθώς και οι αποφάσεις, συμβάσεις, παραδοτέα και απολογισμοί λειτουργίας των δύο πρωτοβουλιών Παρατηρητηρίου. Περιλαμβανομένων των δημοσιοποιημένων στοιχείων, των εισηγήσεων και των τεκμηρίων ενημέρωσης των κατοίκων.

6. Οι υφιστάμενες στρατηγικές ή ειδικές περιβαλλοντικές αξιολογήσεις και διοικητικές πράξεις που εξετάζουν ειδικά τις σωρευτικές επιπτώσεις της βιομηχανικής χωροθέτησης στην περιοχή Οινοφύτων–Σχηματαρίου.

7. Το υφιστάμενο μητρώο βιομηχανικών εγκαταστάσεων της περιοχής και οι διαθέσιμοι ανά εγκατάσταση πίνακες μετρήσεων εκπομπών ή απορρίψεων από το 2015, κατά έτος και εξάμηνο όπου τηρούνται, μαζί με αποφάσεις διορθωτικών μέτρων, αποτελέσματα επανελέγχων και στοιχεία ανάρτησης των σχετικών πράξεων στη «Διαύγεια».

8. Η αναφερόμενη επιδημιολογική μελέτη του 2017, εφόσον τηρείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα σχετικά υπηρεσιακά πορίσματα, οι αποφάσεις λήψης μέτρων και τα διαθέσιμα στοιχεία δημοσιοποίησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους.

9. Το πλήρες δελτίο Τύπου 1171/13.10.2026 του ΠΑΚΟΕ, εφόσον έχει παραληφθεί υπηρεσιακά, οι σχετικές εργαστηριακές εκθέσεις και τα πρωτογενή δεδομένα που έχουν διαβιβαστεί στις αρχές, καθώς και οι τυχόν εκθέσεις επαληθευτικών δειγματοληψιών, μικροβιολογικής ταυτοποίησης και εκτίμησης υγειονομικού κινδύνου.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ακριώτου Θεοδώρα

Δούρου Ρένα

Γιαννούλης Χρήστος

Πολάκης Παύλος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος